

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Udviklingsudvalget

FORELØBIG
0000/2006(INI)

18.8.2006

UDKAST TIL BETÆNKNING

om det strategiske partnerskab mellem EU og Sydafrika
(0000/2006(INI))

Udviklingsudvalget

Ordfører: Luisa Morgantini

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	8

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om det strategiske partnerskab mellem EU og Sydafrika (0000/2006(INI))

Europa-Parlamentet

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. juni 2006 til Europa-Parlamentet og Rådet, ”På vej mod et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika” (KOM(2006)0347),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. juni 2006 til Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om orientering af Kommissionen om revisionen af aftalen om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Sydafrika på den anden side (KOM(2006)0348),
 - der henviser til, at aftalen om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Sydafrika på den anden side (i det følgende benævnt ”TDCA”) blev undertegnet i oktober 1999, og som blev anvendt midlertidigt fra januar 2000 og trådte fuldt ud i kraft den 1. maj 2004,
 - der henviser til partnerskabsaftalen mellem gruppen af (AVS) stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og Det Europæiske Fællesskab undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000 (Cotonou-aftalen)¹,
 - der henviser til rapporten fra FN's Millennium Project Task Force om "Investing in Development: a practical plan to achieve the Millennium Development Goals",
 - der henviser til fælleserklæringen fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen om Den Europæiske Unions udviklingspolitik ”Den europæiske konsensus”²,
 - der henviser til sine beslutninger om en udviklingsstrategi for Afrika af den 17. november 2005³ og om partnerskab mellem EU og Vestindien for vækst, stabilitet og udvikling af den 6. juli 2006⁴,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Udviklingsudvalget (A6-0000/2006),
- A. der henviser til, at Sydafrika er den mest betydningsfulde politiske magt i Afrika syd for Sahara, navnlig inden for rammerne af Den Afrikanske Union og det nye partnerskab for

¹ Partnerskabsaftale mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000 (EFT L 317 15.12.2000, s. 3),

² EUT C 46 af 24.2.2006, s. 1.

³ Vedtagne tekster, P6_TA(2005)0445.

⁴ Vedtagne tekster, P6_TA(2006)0304.

Afrikas udvikling (NEPAD) på afrikansk plan og inden for rammerne af Det Sydlige Afrikas Udviklingsfællesskab (SADC) på regionalt plan og en vigtig aktør på globalt plan, herunder i de internationale handelsforhandlinger,

- B. der henviser til, at Sydafrika er den langt største økonomi i Afrika syd for Sahara såvel som blandt AVS-staterne,
- C. der henviser til, at indkomstforskelle er blevet arvet fra apartheidtiden, hvor hovedparten af den hvide befolkning lever under forhold svarende til vestlige europæiske normer, mens hovedparten af den sorte befolkning lever under forhold svarende til dem i de mindst udviklede lande, idet næsten halvdelen af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen,
- D. der henviser til, at den sydafrikanske regerings strategi for Black Economic Empowerment (Sort økonomisk Selvstændiggørelse) blev vedtaget i 2004 og har til formål at rette op på ulighederne fra apartheidtiden ved at øge de dårligstillede befolkningsgruppers deltagelse i økonomien,
- E. der henviser til, at arbejdsløsheden er særdeles høj i Sydafrika med en officiel arbejdsløshedsprocent på over 30 %, og at den uofficielt anslås til omkring 40 %,
- F. der henviser til, at den sydafrikanske regering har fastsat sine makroøkonomiske målsætninger i initiativet til øget og delt vækst i Sydafrika (ASGISA), der har til formål at øge den økonomiske vækst til 6 % og halvere arbejdsløsheden og fattigdommen inden 2014,
- G. der henviser til, at Sydafrika har det højeste antal af hiv-smittede personer i verden med 320.000, som er døde af aids i 2005, og at aids-pandemien er en humanitær tragedie, og som også påvirker den sydafrikanske økonomi,
- H. der henviser til, at Sydafrika er en drivkraft bag økonomien i hele regionen i Afrika syd for Sahara, og at den økonomiske udvikling i Sydafrika kan have en virkning på mindskelsen af fattigdom og opfyldelse af millennium-udviklingsmålene (MDG) på regionalt plan,
- I. der henviser til, at EU er Sydafrikas vigtigste handelspartner, mens handlen med Sydafrika for EU er af middel betydning,
- J. der henviser til, at Sydafrika er fuldt medlem af Cotonou-aftalen og ikke berettiget til ikke-gensidige handelspræferencer og nyder ikke godt af midler fra Den Europæiske Udviklingsfond, men deltager i det politiske samarbejde og i AVS- og EU-institutionerne,
- K. der henviser til, at EU er langt den vigtigste donor for Sydafrika med omkring 70 % af donormidlerne, der udgør omkring 1,3 % af statsbudgettet,
- L. der henviser til, at de økonomiske og handelsmæssige forbindelser såvel som samarbejdet på det politiske, sociale, kulturelle og miljømæssige, sundhedsmæssige område og andre

områder er fastsat i aftalen om handel, udvikling og samarbejde (TDCA), som har til formål at etablere et frihandelsområde med en asymmetrisk tidsplan og beskyttelse af sårbare sektorer,

- M. der henviser til, at Kommissionen har foreslået et nyt strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika med tre hovedmålsætninger, dvs. at skabe en samlet, kohærent og klar ramme, som dækker alle samarbejdsområder, at gå fra politisk dialog til strategisk politisk samarbejde og forbedre det eksisterende samarbejde ved hjælp af en revideret TDCA,
- N. der henviser til, at TDCA har gjort det muligt for EU at fjerne handelsbalanceunderskuddet med Sydafrika og har medført en større byrde for Sydafrika end for EU med hensyn til toldjusteringer, der har bevirket, at EU drager mere fordel af den nuværende TDCA end Sydafrika,
- O. der henviser til, at EU's landbrugsprodukter og højteknologiske produkter kommer ind på det sydafrikanske marked med negative følger for landets landbrugssektor og udviklingen af Sydafrikas strategiske merværdiproduktion som f.eks. lægemidler, maskiner og køretøjer,
- P. der henviser til, at Sydafrika har allerede indgået betydelige forpligtelser under GATS på tjenesteydelsesområdet og er stillet over for væsentlige begrænsninger med at opnå et acceptabelt niveau for adgang og forsyningspligt,
- Q. der henviser til, at Kommissionen agter at ændre TDCA, navnlig ved at indføje flere bestemmelser om handelsliberalisering og bindende tilsagn om tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb, intellektuel ejendomsret, konkurrence, standardisering, told og oprindelsesregler,
- R. der henviser navnlig til, at medtagelsen af investeringer og offentlige indkøb vil medføre vanskeligheder for Sydafrika og endnu mere for de andre lande, som er medlemmer af Toldunionen for Det Sydlige Afrika (SACU), idet disse spørgsmål har bidraget til sammenbruddet i forhandlingerne om frihandel mellem SACU og USA,
- S. der henviser til, at Kommissionen også foreslår at bringe TDCA i overensstemmelse med den reviderede Cotonou-aftale med hensyn til spredning af masseødelæggelsesvåben, bekæmpelse af terrorisme, bekæmpelse af strafunddragelse og forebyggelse af lejesoldaters virksomhed,
- T. der henviser til, at Kommissionen den 14. november 2006 vil forelægge Det Fælles Samarbejdsråd EU-Sydafrika et udkast til handlingsplan for EU og Sydafrika med hensyn til gennemførelsen af det strategiske partnerskab,
 - 1. glæder sig over Kommissionens plan om at træffe foranstaltninger med henblik på et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika og foreslå en kohærent langsigtet ramme for samarbejdet;
 - 2. understreger, at det strategiske partnerskab bør være en samlet ramme, hvorunder de

eksisterende samarbejdsinstrumenter kan forbedre resultaterne til fordel for den sydafrikanske befolkning og økonomi;

3. understreger, at handlingsplanen bør have mindskelse af fattigdom som sin gennemgående målsætning i overensstemmelse med Cotonou-aftalen og med henblik på opfyldelse af millennium-udviklingsmålene og tage hensyn til det strategiske partnerskabs virkninger på områdets lande og forhandlingerne om økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA);
4. glæder sig over den nye tilgang med at gå fra politisk dialog til strategisk politisk samarbejde og fælles målsætninger for regionale, afrikanske og globale spørgsmål, idet der tages hensyn til, at Sydafrika kan spille en vigtig rolle som talsmand for landene i Afrika syd for Sahara i internationale fora som f.eks. WTO og De Forende Nationer;
5. opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til, at Sydafrika har etableret vigtige politiske forbindelser og handelsforbindelser med asiatiske og latinamerikanske lande samt med udviklingslande inden for rammerne af internationale strukturer;
6. understreger, at handlingsplanen bør tage hensyn til de økonomiske forskelle mellem EU og Sydafrika, navnlig på handelsområdet;
7. opfordrer indtrængende Kommissionen til ikke at insistere på at indføre elementer i den reviderede TDCA, som kunne svække Sydafrikas økonomiske udvikling eller kampen for at mindske fattigdom, ikke yderligere presse for en øget deltagelse af den private sektor i forbindelse med levering af grundlæggende tjenesteydelser og tage ved lære af de mislykkede forhandlinger om frihandel mellem Toldunionen for Det Sydlige Afrika (SACU) og USA, hvori USA forsøgte at pålægge SACU uacceptable betingelser;
8. foreslår, at der i EU's budget afsættes bevillinger til at fremme den vanskelige handelsintegration i den sydafrikanske region;
9. foreslår, at handelsplanen og EU's budget indeholder bevillinger til støtte af en forsvarlig energisikkerhedsstrategi for Sydafrika, der tager hensyn til klimaændringer og deres sociale og miljømæssige virkninger på de fattige i Sydafrika og regionen med fokus på udvikling af vedvarende energikilder;
10. understreger, at handlingsplanen bør have en tilgang baseret på folkelig deltagelse og multi-stakeholdere og fokusere på fremme af sydafrikanske prioriteringer, herunder regeringens foranstaltninger til fordel for økonomisk opsving og kampen mod økonomisk ulighed i overensstemmelse med ASGISA-initiativet og strategien for Black Economic Empowerment (BEE);
11. foreslår, at man bør prioritere de anmodninger fra Sydafrika om teknisk bistand, som fokuserer på at opfylde landets udviklingsmål og også bidrager til regionens sociale og økonomiske udvikling;
12. insisterer på, at udviklingsbistand bør fordeles lokalt, og at der kun ansættes eksterne eksperter og importeres varer, når der i regionen ikke er nogen tilsvarende ekspertise eller varer til rådighed;

13. opfordrer indtrængende Kommissionen til fortsat at være i dialog med den sydafrikanske regering og inddrage parlamentet, lokale myndigheder og civilsamfundet i drøftelsen af det strategiske partnerskab, handlingsplanen og dens efterfølgende gennemførelse;
14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter og Republikken Sydafrikas regering og Nationalforsamling.

BEGRUNDELSE

Sydafrika afholdte i april 1994 de første parlamentsvalg med flere partier, efter at landet havde været styret af det hvide mindretal i årtier. Efter at landet havde gennemført denne fredelige overgang fra et hvidt mindretalsstyre til et demokrati, blev landet et fuldt medlem af det internationale samfund.

Internationale forbindelser

Sydafrika er den mest betydningsfulde politiske magt i Afrika syd for Sahara og den vigtigste økonomi i Afrika syd for Sahara. Den sydafrikanske økonomi udgør 50 % af BNP i landene i Afrika syd for Sahara og 75 % af BNP i de 14 SADC-lande.

På det afrikanske kontinent anses Sydafrika og personligt præsident Mbeki som en drivkraft bag fremme af Afrikas udvikling. Sydafrika spillede en vigtig rolle i dannelsen af Den Afrikanske Union. Præsident Mbeki er tæt tilknyttet NEPAD, det nye partnerskab for Afrikas udvikling. Han spiller også en synlig rolle i bestræbelserne på at skabe fred i de afrikanske konfliktlande og -regioner

På regionalt plan er Sydafrika medlem af og dominerer Det Sydlige Afrikas Udviklingsfællesskab (SACD) bestående af 14 stater og Toldunionen for Det Sydlige Afrika (SACU sammen med BLNS-landene Botswana, Lesotho, Namibia og Swaziland).

På globalt plan anses Sydafrika generelt for at være talsmand for landene syd for Sahara og en af talsmændene for udviklingslandene. Sydafrika varetager denne rolle, navnlig i forbindelse med handelsforhandlinger i WTO. Sydafrika spillede en førende rolle, da det nye strategiske partnerskab mellem Asien og Afrika blev indgået i april 2005. Sydafrikas stigende internationale betydning understreges af medlemskabet af de to "G-20-foraer", G-20 nu bestående af 21 udviklingslande, som blev oprettet op til Cancun i 2003 og G-20 af finansministre og centralbankchefer, som blev oprettet i 1999 for at samle vigtige industrilande og udviklingslande for at drøfte spørgsmål, som vedrører verdensøkonomien.

Indenrigspolitik

Siden de første frie valg i 1994 har Sydafrikas politiske scene været domineret af Den Afrikanske Nationalkongres (ANC) og personligt af præsidenterne Nelson Mandela og Thabo Mbeki. Ved valgene i 2004 øgede ANC sin andel af stemmerne til 69,7 %. I dag har ANC 293 af 400 mandaterne i Nationalforsamlingen. Derefter kommer Den Demokratiske Alliance med 47 af mandaterne. ANC's førende position er blevet bekræftet ved lokalvalgene i 2006 (66,3 % af stemmerne på nationalt plan).

Til trods for den brede støtte til ANC ved valgene er regeringen og navnlig præsident Mbeki blevet kritiseret i forbindelse med en række spørgsmål, herunder bekæmpelsen af arbejdsløsheden, kriminalitet og hiv/aids.

Sydafrika har det højeste antal hiv-smittede personer i verden (5,5 mio.). 320 000 personer er døde af aids i 2005, og 18,8 % af befolkningen er smittet. Aids-pandemien er ikke kun en

menneskelig tragedie. Den påvirker også den sydafrikanske økonomi og har reduceret den forventede levetid i Sydafrika til 45,7 år. Selv om præsident Mbeki skabte forvirring med bemærkninger om hiv og aids, har den sydafrikanske regering truffet proaktive foranstaltninger for at forsøge at bruge patentlovgivningen til generiske antiretrovirale lægemidler inden for rammerne af TRIPS-aftalen, og der blev indført strukturelle og systemiske ændringer i det nationale sundhedssystem.

Økonomisk politik

Arbejdsløshedsprocenten er særdeles høj i Sydafrika og er på over 40 %. Den høje arbejdsløshedsprocent og hiv/aids-katastrofen bidrager til social ustabilitet, som *bl.a.* kommer til udtryk i form af en særdeles høj kriminalitet. Sydafrika har et af de højeste tal for mord og voldtægter i verden, hvilket indvirker negativt på landets image og har følger for de direkte udenlandske investeringer.

Apartheidtidens negative følger for Sydafrikas økonomi er endnu ikke helt forbi, navnlig med hensyn til tabet af de oversøiske markeder, den ineffektive statssektor og - som det værste – de enorme indkomstforskelle mellem det hvide mindretal og det sorte flertal, hvilket gør, at indkomsten pr. indbygger (mere end 5000 USD beregnet ud fra markedskurs) er ret irrelevant. Indkomstforskellene er blandt de højeste i verden, hvor de fattigste 20 % af befolkningen modtager 3,3 % af indkomsterne, mens de rigeste 10 % modtager 47,3 %, dvs. flertallet af den hvide befolkning lever under forhold svarende til vestlige europæiske normer, mens hovedparten af den sorte befolkning lever under forhold svarende til dem i de mindst udviklede lande. Næsten halvdelen af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen.

De fleste makroøkonomiske indikatorer har udviklet positivt i løbet af det sidste årti. BNP steg med 4,9 % i 2005, budgetunderskuddet er på 0,6 % (budgetåret 2005/2006), inflationen ligger inden for eller under det officielle målinterval på 3-6 %.

Den sydafrikanske regering tager fat på de vigtigste økonomiske og sociale problemer ved hjælp af strategien for Black Economic Empowerment (BEE) (Sort økonomisk Selvstændiggørelse), der har til formål at rette op på ulighederne fra apartheidtiden ved at øge de dårligst stillede befolkningsgruppers deltagelse i økonomien og ved hjælp af initiativet til øget og delt vækst i Sydafrika (ASGISA), der har til formål at øge den økonomiske vækst til 6 % og halvere arbejdsløsheden og fattigdommen inden 2014. Det fælles initiativ til erhvervelse af prioriterede kvalifikationer tager fat på problemet med manglen på faglærte arbejdstagere i vigtige økonomiske sektorer.

Eksterne økonomiske forbindelser

Sydafrikas økonomi anses for at være drivkraften bag økonomien i landene i Afrika syd for Sahara. Udviklingen i Sydafrika kan have en virkning på mindskelsen af fattigdom og opfyldelse af millennium-udviklingsmålene (MDG) på regionalt plan.

EU er Sydafrikas vigtigste handelspartner. I de første syv måneder af 2005 stammede 42,9 % af Sydafrikas import fra EU, og 37,6 % af den samlede eksport gik til EU. Importen fra Sydafrika udgjorde kun 1,4 % af EU's marked, og 1,7 % af EU's samlede eksport gik til Sydafrika.

Sydafrikas eksterne økonomiske forbindelser indgår i en kompleks ramme, herunder WTO-medlemskab, en bilateral aftale om handel, udvikling og samarbejde med EU, medlemskabet af gruppen af AVS-stater som undertegner af Cotonou-aftalen, men ikke berettiget til ikke-gensidige handelspræferencer og modtager ikke midler fra Den Europæiske Udviklingsfond (EUF). Landet deltager i politisk samarbejde med AVS-EU-institutionerne, og Sydafrika kan deltage i udbudsprocedurer under EUF i alle AVS-lande. Sydafrika deltager i forhandlingerne om en økonomisk partnerskabsaftale med SADC undtagen gruppen af lande, som har en toldunion med de fire "BLNS"-lande. Sydafrika vil imidlertid ikke blive medlem af den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA), idet landets handelsforbindelser med EU stadig vil falde ind under TDCA.

Den regionale handelsintegration i regionen vanskeliggøres af, at de nuværende regionale integrationsprocesser i det sydlige Afrika (SADC, SACU, et fælles marked for det østlige og sydlige Afrika) overlapper med forhandlingerne om ØPA.

Aftalen om handel, udvikling og samarbejde (TDCA)

Aftalen om handel, udvikling og samarbejde (TDCA) blev gennemført den 1. maj 2004. Den vil efter overgangsperioder på 10 år (for EU's import fra Sydafrika) og 12 år (for Sydafrikas import fra EU) føre til et frihandelsområde og dække omkring 90 % af den bilaterale handel. I aftalen foreskrives også en regelmæssig politisk dialog.

TDCA indeholder bestemmelser om fortsat finansiel bistand fra EU under det europæiske program for genopbygning og udvikling, hvilket samlet udgør omkring 130 mio. EUR årligt. EU (inkl. medlemsstaterne) er langt den vigtigste donor for Sydafrika med omkring 70 % af de samlede donormidler, der udgør omkring 1,3 % af statsbudgettet.

Andre områder inden for økonomisk og handelsrelateret samarbejde er *bl.a.* ordninger for kumulation af oprindelse, samarbejde mellem toldvæsen, konkurrencepolitik, offentlig støtte, beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, offentlige indkøb, standardisering, liberalisering inden for tjenesteydelser, statistik, transport og handelsfremme. Der er også lagt op til samarbejde om industri, investeringsfremme, telekommunikation, informationssamfundet, energi, minedrift, turisme, landbrug, fiskeri, forbrugerpolitik og (finansielle) tjenesteydelser.

Der findes to separate bilaterale aftaler om videnskab og teknologi og vin og spiritus.

Virkningerne af TDCA

TDCA har gjort det muligt for EU at fjerne handelsbalanceunderskuddet med Sydafrika. Den indbyggede asymmetri i TDCA har haft tvetydige resultater. TDCA er faktisk til fordel for EU, idet ændringerne af EU's toldsats påvirker kun 25 % af de nuværende handelsvarer med et vægtet gennemsnit på kun 2,7 %. Ændringerne i Sydafrikas satser indvirker på 40 % af de handelsvarer med et vægtet gennemsnit på 10 %. TDCA's større byrde i form af toldjusteringer indvirker negativt på Sydafrika, idet de indvirker betydeligt på muligheden for at opkræve statens indtægter og dermed på statens mulighed for at investere i den sociale sektor og sundhedspleje.

EU's holdninger på landbrugsområdet såvel som på andre følsomme sektorer for Sydafrika og regionaludviklingen har været meget aggressive, og de vil yderligere blive skærpet, nu hvor de multilaterale forhandlinger under WTO er blevet suspenderet, hvilket eventuelt kan svække de regionale bestræbelser, som allerede er blevet gjort, for at opfylde millennium-udviklingsmålene.

Højteknologiske sektorer i Sydafrika er udsat for stigende pres fra EU's import, som har en komparativ fordel, som kan skabe vanskeligheder for de innovative sektorer i vækst i Sydafrika (lægemidler, maskiner, transportkøretøjer) og skade den regionale udvikling af strategiske sektorer, som på regionalt plan kunne bidrage til at forbedre levestandarden og nå millennium-udviklingsmålene.

Gennemførelsesperioden for TDCA's toldreduktioner (som er størst i slutningen af perioden) er knyttet til en tilsvarende tidsperiode for gennemførelse af SADC's frihandelsområde. Liberaliseringen blandt SADC's medlemmer og samtidig Sydafrika med EU vil gøre det vanskeligere at undersøge virkningerne af SADC's frihandelsområde og TDCA. TDCA bør fremme SADC's integration uden at forringe SADC's medlemmers muligheder for at igangsætte og forvalte deres proces i det sydlige Afrika.

Initiativet for vækst og muligheder for Afrika (AGOA) har til sammenligning mindre skærpede begrænsninger for oprindelsesregler end TDCA. De skærpede oprindelsesregler i TDCA svækker mulighederne for landene i det sydlige Afrika til at bruge den højteknologiske kapacitet i Sydafrika til at øge forarbejdningen af deres produkter, der eksporteres til EU. Generøse oprindelsesregler kan fremme en positiv fremad- og bagudrettet forbindelse mellem Sydafrikas økonomi og økonomien i landene i det sydlige Afrika.

Det strategiske partnerskab mellem EU og Sydafrika og den fælles handlingsplan

Kommissionen forelagde den 28. juni 2006 et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika, som vil blive gennemført med en fælles handlingsplan, som forelægges Det Fælles Samarbejdsråd EU-Sydafrika i november 2006.

Et centralt punkt er at udvikle den politiske dialog på en sådan måde, at EU og Sydafrika finder frem til fælles politiske holdninger om emner af gensidig interesse, som derefter vil føre til en fælles aktion på regionalt eller globalt plan, dvs. fælles aktioner i Afrika (fredsbevarelse, mægling, NEPAD, Den Afrikanske Union, etc.) eller på globalt plan (dvs. i FN eller WTO om migration, miljøspørgsmål, klimaændringer, etc.). I det sydlige Afrika foreslås fælles aktioner som f.eks. vedrører aids-pandemien, krisen i Zimbabwe og regional integration.

Landestrategidokumentet 2007-2013 er nu til forhandling. Det bør være i overensstemmelse med den nye strategi for Sydafrika og gennemføres som led i den fælles handlingsplan.

Revisionen af TDCA er strategiens kerneelement. Kommissionen foreslår bl.a. følgende elementer til en revideret TDCA:

- henvisning til millennium-udviklingsmålene

- juridisk bindende tilsagn til at bringe TDCA i overensstemmelse med Cotonou-aftalen (med hensyn til spredning af masseødelæggelsesvåben, bekæmpelse af terrorisme, bekæmpelse af strafunddragelse, støtte til Den Internationale Straffedomstol og forebyggelse af lejesoldaters virksomhed)
- forbedret politisk dialog i overensstemmelse med revisionen af Cotonou-aftalen
- flere bestemmelser om liberalisering af handel
- bindende tilsagn om tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb, intellektuel ejendomsret, konkurrence, standardisering, told og oprindelsesregler
- styrkelse af bestemmelser om anliggender som retsvæsen, frihed og sikkerhed, hvidvaskning af penge, narkotika og migration samt sociale spørgsmål (beskæftigelse, ligestilling, arbejdsret), udvekslingsprogrammer for unge og kulturelt samarbejde.

Kort vurdering af det strategiske partnerskab og den fælles handlingsplan

I det strategiske partnerskab erkendes ikke de betydelige følger for udviklingen og de sociale følger, som en overlapning mellem en revision af TDCA og ØPA-forhandlingerne formodentlig vil have for Sydafrika, men navnlig for BLNS-landene og på de andre mindst udviklede lande i regionen.

Det er særdeles problematisk for Sydafrika, at tilsagn om de såkaldte ”Singapore-spørgsmål” er blevet indføjet i TDCA. Til rods for pres fra EU, har spørgsmålet om offentlige indkøb og investeringsaftaler længe mødt modstand i WTO og er delvist årsagen til dødvandet i forhandlingerne om frihandel mellem SACU og USA. Til trods for at Sydafrika kan være i en bedre position til at forhandle om disse spørgsmål sammenlignet med de andre SACU-lande, bør dette ske på grundlag af en resultatorienteret politik.

Revisionen af TDCA bør ikke indeholde et pres for, at den private sektor skal deltage mere i levering af grundlæggende tjenesteydelser. Sydafrika har allerede med hensyn til tjenesteydelser indgået betydelige forpligtelser under GATS og er allerede stillet over for væsentlige begrænsninger med at opnå et acceptabelt niveau for adgang og forsyningspligt. På investeringsområdet har Sydafrika undertegnet mange bilaterale investeringsaftaler, som allerede giver beskyttelse til en række af EU's medlemsstater. Fremme af offentlige/private partnerskaber inden for væsentlige tjenesteydelser har givet blandede resultater og har ofte haft negative følger for de fattige inden for bl.a. vandforsyning og sanitet.

Det strategiske partnerskab bør prioritere de anmodninger fra Sydafrika om teknisk bistand inden for områder, som er strategiske for at opfylde landets udviklingsmål, der også kunne bidrage til hele det sydlige Afrikas sociale og økonomiske udvikling. Sydafrikas tekniske kapacitet bør udnyttes med mere kapacitetsopbygning, teknisk bistand, aftaler om ligestilling og gensidig anerkendelse med hensyn til fødevarerikkerhed, sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger. Der bør anvendes mekanismer, som bidrager til at fremme andre nabolandes eksport i regionen.

Det strategiske partnerskab indeholder ikke noget forslag til en forsvarlig energisikkerhedsstrategi, som tager hensyn til klimaændringer og dets sociale og miljømæssige virkninger for de fattigste i Sydafrika og andre mindre udviklede lande i regionen. En strategi for bæredygtig energi, som bygger på miljøbeskyttelse og opnåelse af millennium-udviklingsmålene, bør fremme udviklingen af vedvarende energikilder, som

f.eks. solenergi, vindkraft og biomasse og energikilder med få virkninger som f.eks. mindre vandkraftværker. De vil være til fordel for de fattigste dele af samfundet, som hovedsagelig findes i landområder uden tilslutning til elektricitetsnet i regionen. For at fremme denne målsætning bør EU's budget indeholde bevillinger til at bistå overgangen fra den nuværende afhængighed af udvindingsindustrien til en mere bæredygtig national og regional energistrategi.